

Maandag 18 september – Asbeek en zijbeekjes, Pietersheim Lanaken.

Op vraag van Bart Hoelbeek, duurzaamheidsambtenaar van de gemeente Lanaken, is deze activiteit mee opgenomen in de planning van de LIKONA-Vissenwerkgroep. De reden van bemonstering werd door Bart als volgt omschreven: *“Het continue gewijzigd waterbeheer op Domein Pietersheim zorgt voor aanslepende discussies tussen de visclub, Natuurpunt, de gemeente en ANB. Een gebrek aan kennis met betrekking tot de vislevensgemeenschap in de Asbeek en haar zijtakken bemoeilijkt het hele proces (= geen objectieve gegevens)”*.

De weersverwachtingen waren die dag niet al te schitterend. Het zou een zwaar bewolkte, druilerige dag worden met een paar pittige plensbuien. En zo geschiedde. Dat kon de deelnemers: Henri Leynen, Rigo Ceelen, Luc Steegmans, Jos Eykens, Bart Hoelbeek en Eric Verhoeven (Natuurpunt) niet tegenhouden. Bart had het programma punctueel uitgewerkt (zie kaartje).

Overzicht staalnamepunten Asbeek en zijtakken

Geopunt Vlaanderen, 1/5.700

1. Weiland aan Sportstraat
2. Langs tuinen Waterstraat
3. Toevoer visvijver vanaf verdeelwerk
4. Afvoergracht visvijver tot duiker
5. Samenvloeiing afvoergracht en zijtak (verdeelwerk)
6. Hermeandering tot aan verdeelwerk
7. Verdeelwerk tot aan duiker knuppelpad
8. Vanaf woning tot aan duiker Sprokkelstraat

Punt 1 – de Asbeek door het weiland was helemaal dichtgegroeid. Daar kan zelfs geen stekelbaars door. Om de beek hier op te waardenen zou die best met een open maaibalk geruimd worden. Het maaisel best afvoeren.

Punt 2 – Hier is de Asbeek fel beschaduwd. Organisch materiaal genoeg met een dikke modderlaag tot boven kniehoogte als gevolg. Bij het doorwaden kwam een sterke geur van rotte eieren naar boven. Hier was niets leefbaars waar te nemen.

Punt 3 – De toevoer naar de visvijver was qua modderlaag al niet veel beter. Her en der was vanuit de oever wat begroeiing aanwezig met daaronder wat kleine baarsjes en 2 kleine zonnebaarsjes als resultaat.

Punt 4 – Na de visvijver was er minder modder aanwezig. Waar iets meer water stond, werden baarsjes (4), zonnebaarsjes (25), riviergrondels (12) en 1 giebeltje bovengehaald. Vermoedelijk zijn dat visjes die van de vijver afkomstig zijn.

Punt 5 – Aan de samenvloeiing van de afvoergracht en een zijtak bestond de bodem al uit fijn zand. Het water was niet al te diep. In een iets dieper putje werden 28 riviergrondels, 2 zonnebaarsjes + broed en 2 schubkarpertjes genoteerd, vermoedelijk ook afkomstig van de vijver.

Punt 6 – De hermeandering van de Asbeek oogt heel mooi en is ook goed onderhouden. De oevers netjes gemaaid, de beekloop met steenpuin en geen overhangende bomen en/of stuiken. Met iets meer water in deze meander is dat wel een prachtige biotoop voor biermpje en riviergrondel. In deze toestand werd enkel broed van 3D-stekelbaars waargenomen.

Punt 7 – Het traject boven het verdeelwerk tot aan het knuppelpad leverde buiten een paar 3D-stekelbaarsjes niets op.

Traject 8 – De bodem en de bedding van het traject vanaf de woning tot aan de duiker bij de Sprokkelstraat benaderen de biotoop voor beekprik. Bij een vroeger bestaand stuwteje werden 1 zonnebaarsje, 5 schubkarpertjes en een 3 tal 3D-stekelbaarsjes bovengehaald.

Algemeen kunnen we stellen dat qua visdiversiteit weinig spectaculairs vast te stellen is. Dat is haast onmogelijk door o.a. een te laag waterniveau, veel slib (organisch materiaal) vooral voor de vijver en te weinig afwisseling in het stromingspatroon. De gemeten parameters pH en geleidbaarheid zijn relatief goed, zonder noemenswaardige uitschieters.

Sommige stroken lenen zich voor bierpje, riviergrondel en beekprik (traject 7 en 8). Misschien kan een onderhandeling met ANB hiervoor een oplossing bieden. Om de ecologische toestand van de overige trajecten op te krikken, kunnen die trajecten best drastisch aangepakt worden. Slibruiming en onderhoud dringen zich op. Als het even kan, is een afwisseling in het stromingspatroon met dieper water wenselijk. Dit is gemakkelijk haalbaar door hier en daar een dikke steen of boomstronk in de bedding te plaatsen.

Met dank aan Bart Hoelbeek, Eric Verhoeven en alle medewerkers van de LIKONA-Vissenwerkgroep.
Voor de LIKONA-Vissenwerkgroep
Jos Eykens
Voorzitter/verslaggever.

Veldrapport LIKONA-Vissenwerkgroep		Locatie: Domein Pietersheim Asbeek en zijbeekjes 18 september 2017		Volgnummer 1																																																																	
Waarnemers: Luc Steegmans, Rigo Ceelen, Henri Leynen, Jos Eykens (Vissenwerkgroep) en Bart Hoelbeek (Lanaken) en Eric Verhoeven (Natuurpunt).				Coördinaten																																																																	
Vissoorten <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Soort</th> <th>Aantal exemplaren</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td><u>Punt 1 en 2</u> Nihil</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">pH = 6,65 T° = 13°C geleidb. = 673µS/cm</td> </tr> <tr> <td>18</td> <td><u>Punt 3</u> Baars</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Zonnebaars</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td></td> <td><u>Punt 4 – na visvijver</u></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Baars</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>25</td> <td>Zonnebaars</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>12</td> <td>Riviergrondel</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Giebel</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td colspan="3">pH = 6,45 T° = 13°C geleidb. = 360µS/cm</td> </tr> <tr> <td>28</td> <td><u>Punt 5</u> Riviergrondel</td> <td>8cm – 6 9cm – 9 10cm – 9 11cm – 2 12cm – 1 15cm – 1</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Zonnebaars</td> <td>2 + broed</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Schubkarper</td> <td>10cm - 2</td> </tr> <tr> <td colspan="3">pH = 6,75 T° = 12°C geleidb. = 420µS/cm</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td><u>Punt 6 – meandering</u> 3D-stekelbaars</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td colspan="3">pH = 6,71 T° = 12,9°C geleidb. = 465µS/cm</td> </tr> </tbody> </table>			Soort	Aantal exemplaren		<u>Punt 1 en 2</u> Nihil		pH = 6,65 T° = 13°C geleidb. = 673µS/cm			18	<u>Punt 3</u> Baars	18	2	Zonnebaars	2		<u>Punt 4 – na visvijver</u>		4	Baars	4	25	Zonnebaars	25	12	Riviergrondel	12	1	Giebel	1	pH = 6,45 T° = 13°C geleidb. = 360µS/cm			28	<u>Punt 5</u> Riviergrondel	8cm – 6 9cm – 9 10cm – 9 11cm – 2 12cm – 1 15cm – 1	2	Zonnebaars	2 + broed	2	Schubkarper	10cm - 2	pH = 6,75 T° = 12°C geleidb. = 420µS/cm			8	<u>Punt 6 – meandering</u> 3D-stekelbaars	8	pH = 6,71 T° = 12,9°C geleidb. = 465µS/cm			Vissoorten <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Soort</th> <th>Aantal exemplaren</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td> <td><u>Punt 7 – boven stuw</u> 3D-stekelbaars</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td><u>Punt 8 - bij stuw</u> Zonnebaars</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>3D-stekelbaars</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Schubkarper</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>			Soort	Aantal exemplaren	2	<u>Punt 7 – boven stuw</u> 3D-stekelbaars	2	1	<u>Punt 8 - bij stuw</u> Zonnebaars	1	3	3D-stekelbaars	3	5	Schubkarper	5
	Soort	Aantal exemplaren																																																																			
	<u>Punt 1 en 2</u> Nihil																																																																				
pH = 6,65 T° = 13°C geleidb. = 673µS/cm																																																																					
18	<u>Punt 3</u> Baars	18																																																																			
2	Zonnebaars	2																																																																			
	<u>Punt 4 – na visvijver</u>																																																																				
4	Baars	4																																																																			
25	Zonnebaars	25																																																																			
12	Riviergrondel	12																																																																			
1	Giebel	1																																																																			
pH = 6,45 T° = 13°C geleidb. = 360µS/cm																																																																					
28	<u>Punt 5</u> Riviergrondel	8cm – 6 9cm – 9 10cm – 9 11cm – 2 12cm – 1 15cm – 1																																																																			
2	Zonnebaars	2 + broed																																																																			
2	Schubkarper	10cm - 2																																																																			
pH = 6,75 T° = 12°C geleidb. = 420µS/cm																																																																					
8	<u>Punt 6 – meandering</u> 3D-stekelbaars	8																																																																			
pH = 6,71 T° = 12,9°C geleidb. = 465µS/cm																																																																					
	Soort	Aantal exemplaren																																																																			
2	<u>Punt 7 – boven stuw</u> 3D-stekelbaars	2																																																																			
1	<u>Punt 8 - bij stuw</u> Zonnebaars	1																																																																			
3	3D-stekelbaars	3																																																																			
5	Schubkarper	5																																																																			
Punt 6 – mooie meandering en goed onderhouden – ideaal voor bempjes.			Voor de visvijver (punt 1, 2 en 3) – vooral dikke, stinkende modderlaag – weinig vrij water boven de modderlaag – geen structuur.																																																																		
Punten 7 en 8 – mooie stroken met zanderige bodem en fijn grind. Ideale biotoop voor “beekprik”.																																																																					